EKSKLUZIVA

Eklipso. Nedaŭra ŝajna malapero de astro : parta, plena ~o de l'suno. ~a lumturo f. Turo kun intermitaj lumbriloj. ~1 (tr), 1 * Nedaŭre kaŝi. 2 (f) Sajnigi malpli rimarkinda la superecon de iu pro sia propra supereco : li ~as ĉiujn konkurantoin.

EKLIPSO

ekliptiko Z * Orbito, kiun faras la tero ĉirkaŭ la suno dum unu jaro.

Eklogo. Poemeto, kie oni paroligas paŝtistojn. Kp idilio.

ekonomo Z. Administranto de domo aŭ bieno. Kp intendanto.

Ekonomio, 1 Sistema k ŝparema ordo en mastrumado aŭ administrado de domo, bieno, institucio, regno : hejma, socia, monda, agrikultura ~o. 2 Scienco pri produktado k disdividado de la riĉaĵoj. 3 Situacio de institucio aŭ regno laŭ vidpunkto de riĉeco k materia prospereco: ~a konkurado 2; ~a krizo. 4 Atingo de celo per plej simplaj k plej efikaj rimedoj; ŝparado: la scienco estas ~o pri pensado; la reguleco de la lingvo enkondukas grandeaan ~on en la nombro de la vortoj, kiujn oni bezonas lerni Z; ni uzu niajn fortojn ~e k saĝe Z.

ekonomiko = ekonomio 2.

ekrano Z. 1 Diversforma mebleto, kiun oni uzas por sin ŝirmi kontraŭ ardo de fajro. 2 Objekto, kiu haltigas varmon, lumon, radiojn : elektra ~o. 3 Blanka tuko, aŭ nura blanka tabulo, sur kiu oni projekcias luman bildon de lobjektoj: kinematografa ~o. ~ego. Mebleto el faldeblaj platoj por sin ŝirmi kontraŭ aerfluo en ĉambro, aŭ por apartigi ian parton de ĉambro.

* Eks. Ie Prefikso signifanta, ke oni forlasis profesion, okupon, staton; iama, estinta k ne plu estanta : ~kapitano, ~oficisto, ~fabrikanto, ~reĝo, ~kutima, ~edziĝi.

IIe Samsignifa memstara vortero : ~a. Estinta : tiu urbo estas ~a fortikaĵo de la Romanoj. ~igi. Senoficigi, forliberigi. ~iĝi. Memvole aŭ kontraŭvole forlasi sian oficon (Kp abdiki, demisii, rezigni).

* Ekscelenco. Honora titolo per ministroj k altranguloj.

ekscentriko . Disko, ringo aŭ cilindra stango, kies rotacia akso ne okupas la centron : ~a disko, ringo, stango.

ekscepcio 4. Defenda rimedo por prokrasti la finon de la proceso aŭ por kritiki ĝian formon.

Eksceso. 1 Stato de tio, kio transpasas la moderecon; ega troeco: ĉia ~o estas malbono; mi ne povas kredi je la ~o de mia feliĉo: ~o de malseko. 2 Ago transpasanta la limojn de modereco, sobreco, justeco, humaneco; maljustaĵo, tiranaĵo, malhumanajo: ~o de tirano; ~oj en la manĝado. Kp supermezuro, ekstremo. ~a. Transpasanta la moderecon, ege troa.

* Eksciti (tr). 1 Igi tre intensa la funkcion de iu korpa organo aŭ ian korpan senton : ~i la nervojn, la apetiton, la soifon ; kurado ~as koron. Kp stimuli, pli-VIVIGI, PLIVIGLIGI. 2 Igi eksterkutime forta ian movon de la animo : ~i la fervoron, aktivecon, atenton, scivolemon, koleron, envion de lu ; li estis ~ita per la brando. Kp inciti, akceli, agiti 2, INSTIGI, FAJRO 2. 3 (f) Igi pli intensa la aktivecon de io : ~i la fajron Z. Kp vigligi, вlovi. ~lĝl. Iĝi ~ita, malkvietiĝi : li estas tre ekkolerema, k ~iĝas ĉe la plej malgranda bagatelo Z; ~iĝi kiel bolanta lakto Z. ~eco. Stato de tiu aŭ tio, kiu estas ~ita : ĉarma tono de ĝoja ~eco regis en la domo ; granda konfuzo k ~eco skuis la tutan urbon.

ekscitatoro <. Aparato por produkti elektran eksciton aŭ kurenton de ekscito.

e(k)skludi = ekskluzivi.

Ekskluziva. 1 Esceptanta ĉion aŭ ĉiun alian : ~a societo, privilegio, rajto de kopio, superregado de la ĉefaj lingvoj. 2 Eksterlasanta aŭ formetanta la menciitan aferon aŭ personon : la prezo de la manĝo estas ~a je, de la vino; ambaŭ teorioi ne estas reciproke ~ai. KD INKLUziva. ~e. 1 Esceptante ĉion alian : sin dediĉi ~e al la botaniko ; havi sencon ~e aktivan Z; uzi Esp-on ~e por celoj praktikaj Z. Kp nur, unike. 2 Eksterlasante la menciitan aferon aŭ limon : ni lernis ĝis la 9-a ĉapitro ~e; la bileto validas por 20 tagoj ∼e je (de) la dimanĉoj. Kp ekster, krom. ~i (tr). Esti ~a pri, eksterlasi : la prezo de la manĝo ~as la vinon; la bileto estas nepre persona k ~as la transdonadon al alia persono (Kp ESCEPTI, FORIGI, KONTRAŬI, MALPERMESI. Vd ENHAVI, ALLASI).